

BASIN AÇIKLAMASI

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN
2004 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ
ADALET BAKANLIĞI ve
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BÜTÇELERİ ÜZERİNDE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI
KONUŞMANIN ÖZETİ**

✓ **Yargı, bağımsız kılınmak isteniyorsa bütçe anlayışı biraz daha esnek olmalıdır.**

Yargı, bağımsız kılınmak isteniyorsa; ilk olarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Sayın Bakanın ve Müsteşarın katılımından uzak tutulmalıdır. İkinci olarak ise, bütçe anlayışı biraz daha esnek kılınmalıdır. Anayasa Mahkemesi kararlarının bağımsızlığı şüphe götürmezdir. Hangi hükümet olursa olsun Anayasa Mahkemeleri bugüne kadar gayet tarafsız, objektif bir şekilde karar vermişlerdir. Ancak, Anayasa Mahkemesinin bütçesi Komisyonumuzda görüşülecek ardından yasalaşacaktır. Yani, Anayasa Mahkemesinin alacağı araba, istihdam edeceği personel sayısı bile burada bağlanmaktadır. Bu durumda, Anayasa Mahkemesinden bağımsız olmasını beklememiz yanlıştır. Anayasa Mahkemesi bütçesi burada belirlenmelidir. Ancak, kendi iç dağılımını kendisi belirlemelidir. Böylesi biraz daha özerk, bağımsız bir bütçe sistemine geçmemiz gerekir. Bütçe sisteminde biz yargıyı bağımsız kılamıyorsak, öte tarafta kanunlarla sağlamış olduğumuz bağımsızlık, çok fazla anlamlı olmayacaktır.

✓ **Vatandaşlar, yönetimin karar alma sürecine katılmalıdırlar.**

Yargıyı bağımsız kılmamız ve gerçekten yolsuzluklarla mücadele edecek bir yapıya sahip olmamız için neler gerekir? Öncelikle, çok saydam bir devlet yapısı olması gerekir. Dört yıldan dört yıla seçimlerin yenilenmesiyle, hükümetlerin değişmesiyle demokratik olduğu iddia edilemez. Vatandaş bilgi alabilmelidir. Bilgi Edinme Yasası yeterli değildir. Bir genel idarî işlem yasası çıkması gerekmektedir. Vatandaşlar da yönetimin karar alma sürecine katılmalıdırlar. Bu unsur da sisteme dahil edilebilirse, gerçekten saydam, yolsuzluklara müsait olmayan bir yapıya kavuşturulmuş olur.

✓ **Adalet Bakanının ilk görevi, dokunulmazlıkların kaldırılmasına ilişkin taleplerin sonuçlandırılmasını sağlamak olmalıdır.**

Eğer hortumcularla ilgili, onların banka sisteminden edindikleri kaynakları, menfaatleri geri almak için hassasiyet gösterip bir tasarı hazırlanıp Meclis gündemine getiriliyorsa, aynı hassasiyet dokunulmazlıkların sınırlandırılması konusunda da gösterilmelidir. Adalet Bakanının birinci görevi, dokunulmazlıkların kaldırılmasına ilişkin taleplerin Mecliste sonuçlandırılmasını sağlamak olmalıdır. Aksi takdirde, Sayın Bakanın ifadeleri inandırıcılığını kaybedecektir.

✓ **Neden devlet bankasından alınan kredileri geri ödemeyenlere ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır?**

Banka sisteminin maliyeti 43 milyar dolardır. İmar Bankasını da eklersek, 49-50 milyar dolara yaklaşan bir fatura söz konusudur. 43 milyar dolarlık faturadan gündemdeki tasarıyla sadece, yönetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalardan

alınan kredilerin ve geri ödenmeyen kredilerin geri alınmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Bu da 21 milyar dolarlık bir meblağdır. Bu ayırım neye göre yapılmıştır? Neden böyle bir ayırım ihtiyacı duyulmuştur? Neden devlet bankasından alınan kredileri geri ödemeyenlere ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır?

✓ **Türk Ticaret Kanunu değişikliklerinde çok geç kalınmıştır.**

Türk Ticaret Kanunu değişikliklerinde çok geç kalınmıştır. Adalet Bakanlığı yıllardır bu konu üzerinde çalışmaktadır. Avrupa Birliğinde olan, örneğin bölünmeler, vergi kanunlarına girdiği halde Türk Ticaret Kanununda gerekli düzenlemeler yapılmadığı için, özel sektör bu konuda gerekli adımları atamamaktadır.

✓ **Eğitimin kalitesini yükseltmenin yolu, özel eğitim değildir.**

Eğitim, hiç şüphesiz çok önemli bir konudur. Eğitim hemen hemen bütün ülkelerde devletin üstlendiği, devletin yaptığı, yürüttüğü temel konulardan birisi olmuştur. Piyasa ekonomisinin en ciddi şekilde uygulandığı ülkelerde dahi devletin rolünün hiç azalmadığını görülmektedir. Örneğin, en yüksek oranda eğitime kamu harcaması yapan ülke Amerikadır. Hem öğrenci başına yapılan harcamada hem de toplam kamu harcamasında en yüksek harcamayı yapan Amerika Birleşik Devletleridir. Eğitim harcamalarının gayri safi millî hâsılaya oranına baktığımızda da, Amerika Birleşik Devletlerinin yüzde 2,4 ile en yukarıda olduğunu görmekteyiz. Türkiye’de ise bu oran yüzde 0,9dur. Türkiye’yi geçen piyasa ekonomisine sahip birçok ülke vardır.

Özel eğitim kurumları tabii ki olmalıdır. Ancak, özel eğitim kurumları hiçbir zaman eğitim sisteminin çıkış yolu olamaz. Sistemde bulunabilir, ama, sistemde eğitimi iyileştirmenin, eğitimin kalitesini yükseltmenin yolu özel eğitim değildir.

✓ **Üniversitelerin bütçelerinde yeni bir model benimsenebilir.**

YÖK veya benzeri sistemler birçok ülkede vardır. Eğer, Yüksek Öğretim Kurumu, üniversiteler gerçekten özgür kılınmak isteniyorsa, öncelikle bütçe sisteminde kendilerine biraz daha özerklik tanınmalıdır. Diğer ülke uygulamalarına baktığımızda, birçok ülkede bütçenin ilgili kuruma, YÖK kurumuna verildiğini ve YÖK’ün üniversitelere dağıttığını görüyoruz. Yeni bir model benimsenebilir. Harcamalarda Maliye Bakanlığının ön denetimi kaldırılabilir.

✓ **Hükümet, YÖK’e karışmayı düşünmemelidir.**

Hükümet, YÖK’e karışmayı düşünmemelidir. YÖK’ün oluşumuna, karışmayı düşünmemelidir. Hazırlanacak olan tasarı mevcut rektörlerin veya YÖK üyelerinin görev süresinin sona erdirilmesine yönelik bir amacı kesinlikle taşımamalıdır. Bu amacı taşıdığı takdirde “üniversiteyi daha özerk kılacağız” şeklindeki hükümet yaklaşımı, temelsiz olacaktır.

✓ **Devlet, bedava kitap dağıtırken, diğer hizmetlerini ihmal etmemelidir.**

İlköğretimde kitapların bedelsiz dağıtılması doğru bir uygulamadır. Devlet, ilköğretimi zorunlu olarak üstlenmişse, bu kitapları da bedelsiz verebilmelidir. Ama, devlet, kitabı bedava verirken, diğer hizmetlerini ihmal etmemelidir. Okulların diğer cari ihtiyaçlarının, işletme giderlerinin bir kısmı halen veliler tarafından karşılanmaktadır.

✓ **Bütçede taşınmalı eğitim ödenekleri yetersizdir. Taşınmalı eğitim ödeneklerinin mutlaka artırılması gerekmektedir.**

✓ **Pansiyonlu okul öğrencilerinin yemek ve diğer ihtiyaçları için konulan ödenek yetersizdir. Devletimiz, sosyal bir devlettir. Devlet, eğitim konusunda görev**

üstlenmek zorundadır. Devlet, öğrencisinin taşınalı eğitim giderini, pansiyonlu okul öğrencisinin giderini karşılamalıdır.

- ✓ Kredi Yurtlar Kurumu ödenekleri ve buna bağlı olarak da öğrencilere verilen krediler halen yetersizdir. Krediler sayı olarak artırılmalıdır. Öğrenci başına verilen krediyi günün rakamlarına uygun bir şekilde getirmek gerekmektedir.
- ✓ Millî eğitimle ilgili yönetmeliklerin Bakanlar Kurulu kararı ve Cumhurbaşkanının imzasıyla yürürlüğe gireceği yönündeki yasa hükmü Hükümet tarafından değiştirilmiştir. Bu değişikliğe neden ihtiyaç duyulmuştur?

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.